

Wiadomości

Wtorek, 18 sierpnia 2020

Gorlice. Przeszłość/Przyszłość - żydowska historia ocalona

„Gorlice. Przeszłość/Przyszłość - żydowska historia ocalona”
Zadanie publiczne współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP
w konkursie „Dyplomacja publiczna 2020 – nowy wymiar”

Czy wiesz, że przed wojną blisko połowę społeczności naszego miasta stanowili wyznawcy judaizmu? Czy wiesz, że w Gorlicach było kilka synagog i domów modlitwy? Czy wiesz, że nasze miasto było silnym ośrodkiem rozwoju syjonizmu? Już wkrótce, za sprawą kina plenerowego, warsztatów i wykładów online ponownie szerzej przyjrzymy się historii naszego miasta i naszych sąsiadów. Co najważniejsze – renowacji poddane zostaną macewy wydobyte podczas prac przy ul. Strażackiej - znajdą one swoje miejsce na wyjątkowym pomniku - Sidurze Przechodniów. Ponadto powstanie wyjątkowy street art – widoczny jedynie podczas deszczu.

Staramy się pielęgnować historię naszego miasta i naszych ziem. Często podkreślamy multikulturowość – ten tygiel kulturowy, który tu funkcjonował i w pewnym stopniu nadal funkcjonuje, m.in. za sprawą takich działań – mówi burmistrz Rafał Kukła.

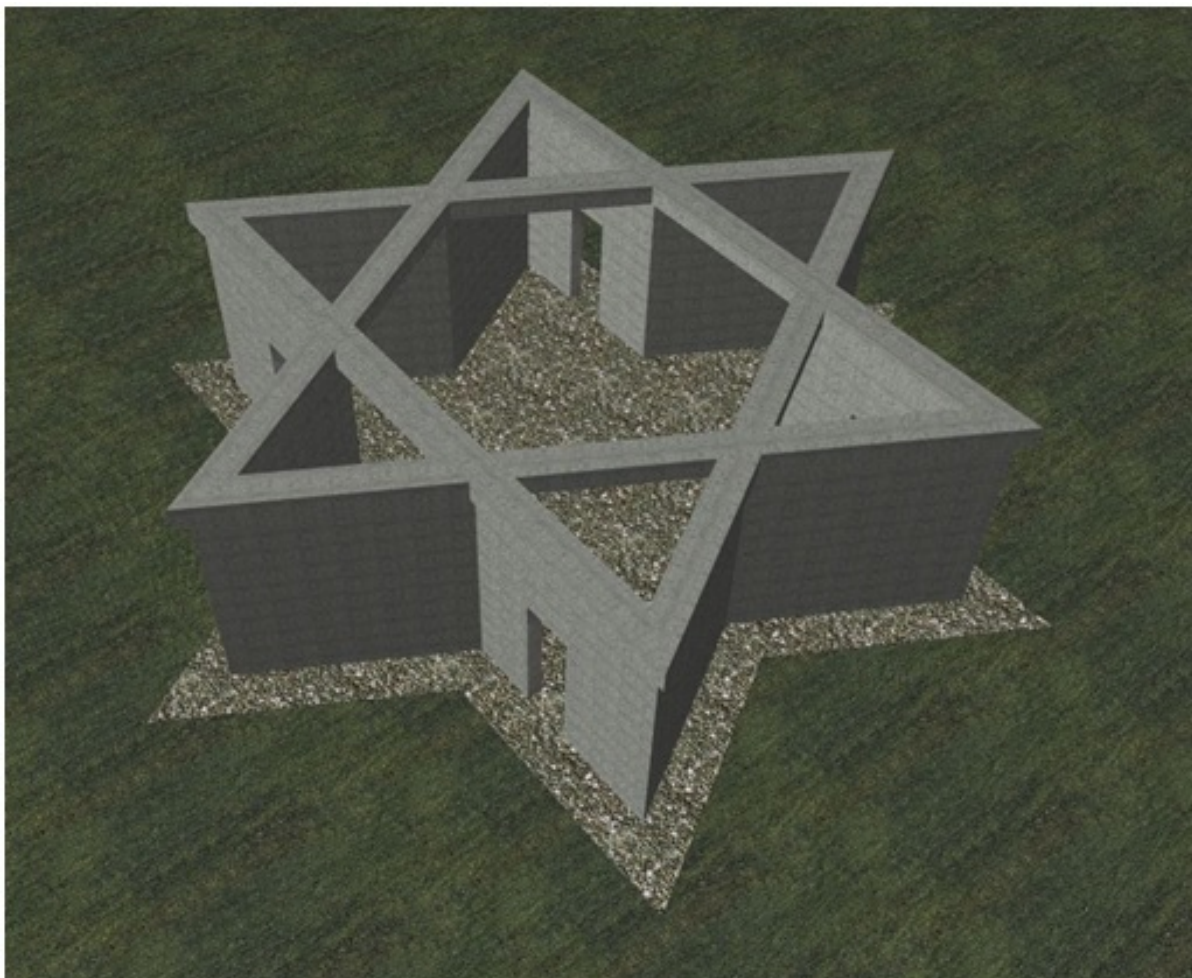
Na realizację zadania Miasto pozyskało 105 tysięcy zł z Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Całkowita wartość projektu to prawie 360 tysięcy zł. Partnerem zadania jest United Gorlice Society z Nowego Yorku.

Projekt zakłada szereg działań:

budowę Latarni Nieobecnych jako Siduru Przechodniów - renowację macew,
„Ślady nieobecnych” - stworzenie znikającego muralu, widocznego jedynie podczas deszczu,
kino plenerowe - pokazy filmów,
wykłady online,
warsztaty online,
wystawę plenerową.

Budowa Latarni Nieobecnych - Siduru Przechodniów

„Sidur” to w religii judaistycznej książka zawierająca modlitwy odmawiane w dni powszednie i w zwykłe soboty, zarówno w domu jak i w synagodze. Pomnik będzie posiadał ściany w rzucie odzwierciedlającym kształt „Gwiazdy Dawida”, z belkami wieńczącymi ściany tworzącymi dwa przenikające się trójkąty równoboczne z czterema otwartymi wejściami. Na jego ścianach zostaną umieszczone macewy. Pomnik zostanie wybudowany przed bramą cmentarza żydowskiego, a nie w jego obrębie, co wynika z prawa religijnego judaizmu.

„Ślady nieobecnych” - stworzenie znikającego muralu, widocznego jedynie podczas deszczu

We współczesnym natłoku informacji, bodźców, dźwięków i obrazów tylko komunikaty przekazywane w szczególny sposób, w niecodziennej formie dają szansę na to, by zapaść w pamięć i zmusić do refleksji, zastanowienia, zgłębienia. W ramach działania „Ślady nieobecnych” stworzymy jedyny w swoim rodzaju „znikający mural”. Chcemy, by ludzie XXI wieku spacerujący po terenie dawnego getta w Gorlicach (Starówka: Plac Dworzysko, ul. Piekarska, ul. Strażacka, ul. Krzywa, ul. Wąska) mogli „dotknąć historii” - w czasie deszczu na chodnikach zobaczą ślady butów prowadzące m.in. pod dawną synagogę, pod budynek kahału, na Plac Dworzysko czy przed pomnik poświęcony likwidacji getta, a umiejscowiony przed budynkiem, gdzie w 2011 roku wydobyto macewy. Symboliczne ślady dawnych mieszkańców naszego miasta będzie można zobaczyć jedynie, gdy nawierzchnia będzie mokra. Czy są to ślady Żydów czy Polaków? To na pewno ślady gorliczan, którzy żyli tu zgodnie przez wiele, wiele lat bez względu na narodowość, wyznanie, światopogląd. Padający deszcz często kojarzyć może się z żałobą i smutkiem za tymi, którzy odeszli, może również symbolizować oczyszczenie, tak jak w tym wypadku – poprzez rozliczenie z historią i pamięć o Nieobecnych.

Kino plenerowe

Planujemy projekcje dwóch filmów, w tym klasycznego filmu kina Jidyszowego, które dziś zostało mocno zapomniane. Pozwoli to widzom symbolicznie spojrzeć w przeszłość - zobaczyć przedwojenny, utracony świat, usłyszeć język i kulturę, z którymi często nigdy nie mieli styczności.

Wykłady on-line

W ramach działania planujemy zorganizować dwa otwarte wykłady dotyczące historii, tradycji i kultury narodu żydowskiego na terenie Polski ze szczególnym uwzględnieniem terenów dawnej Galicji. Wykłady będą dostępne dla każdego.

Warsztaty online dla dzieci i młodzieży

Przeprowadzone zostaną dwa zajęcia warsztatowe. Będą one skierowane do uczniów z gorlickich miejskich szkół podstawowych. Warsztaty będą traktować głównie o współczesnej kulturze żydowskiej, dzięki czemu uczniowie będą mogli poznać obecne życie żydowskie i kulturę. Większość z nich zna ją jedynie z lekcji historii w odniesieniu do Holocaustu. Wykłady skierowane będą do uczniów, jednak dostępne będą dla każdego i z pewnością zaciekawia także rodziców.

